

**PHÒNG GD&ĐT TP HẠ LONG**  
**TRƯỜNG THCS LÝ TỰ TRỌNG**

**MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA HỌC KỲ I - MÔN NGỮ VĂN 9**  
**NĂM HỌC 2021 - 2022**

| Mức độ<br>Tên chủ đề                                          | Nhận biết                                    | Thông hiểu                                             | Vận dụng thấp                          | Vận dụng cao                                             | Cộng                                      |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
|                                                               | TL                                           | TL                                                     | TL                                     | TL                                                       |                                           |
| <b>Chủ đề 1:</b><br><b>Văn bản</b><br><br>Đoàn thuyền đánh cá | Thê thơ                                      | Nội dung đoạn thơ. Bút pháp nghệ thuật<br>Hình ảnh thơ |                                        |                                                          |                                           |
| Số câu<br>Số điểm<br>Tỉ lệ %                                  | 1 Câu<br>0.5 điểm<br>5%                      | 2 câu<br>1.0 điểm                                      |                                        |                                                          | Số câu: 3<br>Số điểm: 1.5<br>Tỉ lệ : 15 % |
| <b>Chủ đề 2:</b><br><b>Tiếng Việt</b>                         | Phép tu từ vựng                              | Tác dụng phép tu từ vựng                               |                                        |                                                          |                                           |
| Số câu<br>Số điểm<br>Tỉ lệ %                                  | Số câu: 1/2<br>Số điểm: 0.25<br>Tỉ lệ 2.5% % | Số câu: 1/2<br>Số điểm: 0.25<br>Tỉ lệ 2.5% %           |                                        |                                                          | Số câu: 1<br>Số điểm: 0.5<br>Tỉ lệ 5 %    |
| <b>Chủ đề 3:</b><br><b>Tập làm văn</b><br><b>Văn tự sự</b>    |                                              |                                                        | Viết đoạn văn cảm nhận về hai câu thơ. | Viết bài văn tự sự dựa vào văn bản đã học: <i>Làng</i> . |                                           |
| Số câu<br>Số điểm<br>Tỉ lệ %                                  |                                              |                                                        | 1<br>3<br>30%                          | 1<br>5<br>50%                                            | Số câu: 2<br>Số điểm: 8<br>Tỉ lệ: 80 %    |
| Tổng số câu<br>Tổng số điểm<br>Tỉ lệ %                        | ½ câu<br>0.25<br>2.5%                        | 3.5 câu<br>1.5<br>15%                                  | 1<br>3<br>30%                          | 1<br>5<br>50%                                            | Số câu: 6<br>Số điểm: 10<br>Tỉ lệ: 100 %  |

BGH duyệt đề

Người ra đề

Hoàng Thu Hà

Đoàn Thu Anh

**Nội dung cơ bản cần đạt**

| Các ý                       | Đề chẵn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Điểm số        | Đề lẻ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Điểm số                      |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| I.<br>Trả lời câu hỏi.      | <p><b>Câu 1:</b> Thể thơ tự do</p> <p><b>Câu 2:</b> Cảnh đoàn thuyền đánh cá trên biển đêm trăng.</p> <p><b>Câu 3:</b> Phép tu từ nhân hóa: dò bụng biển.</p> <p>Tác dụng: Làm cho hình ảnh trở lên sống động, gần gũi, thân thuộc. Con thuyền đi tìm luồng cá mà như bước vào một cuộc thám hiểm chinh phục biển khơi.</p> <p><b>Câu 4:</b> bút pháp lãng mạn</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                | <p><b>Câu 1:</b> Thể thơ tự do</p> <p><b>Câu 2:</b> Cảnh đoàn thuyền đánh cá trở về trong buổi bình minh chói lọi.</p> <p><b>Câu 3:</b> Phép tu từ nhân hóa tạo nên hình ảnh thơ tương xứng với hình ảnh <i>mặt trời xuống biển</i> ở khổ thơ đầu, đồng thời làm cho hình ảnh mặt trời thêm sức sống mới.</p> <p><b>Câu 4:</b> Câu hát, đoàn thuyền và mặt trời.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Mỗi phương án đúng: 0.5 điểm |
| II.<br>Tập làm văn<br><br>3 | <p>HS viết được đoạn văn hoàn chỉnh, đảm bảo số câu. Trình bày được cảm nhận về nội dung và nghệ thuật trong hai câu thơ</p> <p>Cần đảm bảo các ý sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Giới thiệu hai câu thơ trong bài <i>Đoàn thuyền đánh cá</i> của Huy Cận</li> <li>- Hai câu thơ miêu tả con thuyền đang băng băng lướt sóng ra khơi để tìm luồng cá.</li> <li>- Con thuyền hiện lên trên nền cảnh thiên nhiên: có gió, trăng, mây cao, biển bằng bao la, rộng lớn, hùng vĩ, tráng lệ</li> <li>- Con thuyền: có bánh lái là gió biển lồng lộng thổi căng cánh buồm, trăng dát vàng cánh buồm hóa thành buồm trắng . Ánh trăng</li> </ul> | 0.5<br><br>2.5 | <p>HS viết được đoạn văn hoàn chỉnh, đảm bảo số câu. Trình bày được cảm nhận về nội dung và nghệ thuật trong hai câu thơ</p> <p>Cần đảm bảo các ý sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Giới thiệu hai câu thơ trong bài <i>Đoàn thuyền đánh cá</i> của Huy Cận</li> <li>- Hai câu thơ miêu tả đoàn thuyền đánh cá trở về trong buổi bình minh chói lọi.</li> <li>- Ở khổ thơ đầu là: “<i>Câu hát căng buồm cùng gió khơi</i>”, câu hát làm căng cánh buồm đưa con thuyền ra khơi. Câu hát của ước mơ, hi vọng, say sưa, náo nức, hào hứng về một cuộc chinh phục biển khơi thì ở khổ thơ cuối vẫn là câu hát ấy đưa đoàn thuyền đánh cá trở về đầy ắp</li> </ul> | 0.5<br><br>2.5               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>đã hòa quyện vào cánh buồm cùng với gió khơi tạo nên sức mạnh đưa thuyền lướt sóng.</p> <p>- Động từ “<i>lướt</i>” đặc tả con thuyền phóng đi với tốc độ rất nhanh như bay lên, vút đi, nổi lên giữa mây cao với biển bằng. Tốc độ của con thuyền đã diễn tả tốc độ gấp gáp, hối hả của công việc khám phá biển khơi. Một cảnh tượng thật hùng vĩ, nên thơ</p> <p>- Con thuyền vốn rất nhỏ bé trước biển cả bao la <i>nhưng qua bút pháp miêu tả khoa trương của nhà thơ Huy Cận</i> nó trở lên thật mạnh mẽ, kì vĩ, khổng lồ, hòa nhập với kích thước lớn lao của thiên nhiên, vũ trụ.</p> <p>- Đó là vẻ đẹp khỏe khoắn của con người lao động mới, làm chủ thiên nhiên, đất nước.</p> <p>=&gt; Hai câu thơ đã vẽ lên một bức tranh bao la, tráng lệ về thiên nhiên, vũ trụ cùng hình ảnh những con người lao động khỏe khoắn, hăng say.</p> <p>Qua đó thể hiện tình yêu thiên nhiên, quê hương, đất nước tha thiết của nhà thơ Huy Cận.</p> | <p>cá. Câu hát ở khổ thơ cuối được tác giả thay từ “<i>cùng</i>” thanh bằng bằng từ “<i>với</i>” thanh trắc, tạo âm hưởng cao và chắc, thể hiện niềm hân hoan, sung sướng, tâm trạng vui tươi, hào hứng của con người khi đoàn thuyền đánh cá trở về với khoang thuyền đầy ắp cá. Câu hát ở khổ cuối trở thành khúc ca trong niềm vui hân hoan, khắc họa những con người lao động khỏe khoắn, hăng say, làm chủ cuộc đời</p> <p>- Hình ảnh “Đoàn thuyền chạy đua cùng mặt trời” là hành trình của con thuyền đã hòa nhập với hành trình của mặt trời đi lên từ lòng biển sâu. Hình ảnh đoàn thuyền được nhân hóa trong cuộc chạy đua với mặt trời là con người chạy đua với thời gian, giành lấy thời gian để lao động và cống hiến. Hình ảnh con người lao động hiện lên thật mạnh mẽ, hào hùng, sánh ngang với thiên nhiên, vũ trụ. Trong cuộc chạy đua với mặt trời, con người đã chiến thắng, đã về đích khi “<i>Mặt trời đội biển nhô màu mới</i>”</p> <p>Qua đó thể hiện tình yêu thiên nhiên, quê hương, đất nước tha thiết của nhà thơ Huy Cận.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## **Câu 2: 5 điểm**

**\* Yêu cầu chung:**

### **PHẦN II: (5.0 điểm)**

#### **1. Kỹ năng: (1 điểm)**

- HS làm đúng thể loại văn tự sự kết hợp một cách hợp lí các yếu tố miêu tả, biểu cảm, đối thoại, độc thoại nội tâm.
- Bố cục hoàn chỉnh, diễn đạt rõ ràng, mạch lạc
- Trình bày sạch sẽ, không mắc lỗi chính tả và diễn đạt thông thường.

#### **2. Kiến thức: (4 điểm)**

Xác định được ngôi kể và cốt truyện: Kể theo ngôi thứ nhất, kể được diễn biến tâm trạng của nhân vật ông Hai *qua cử chỉ hành động, lời nói, suy nghĩ*. Bài văn có thêm các yếu tố miêu tả và biểu cảm, ngôn ngữ đối thoại, độc thoại, độc thoại nội tâm.

\* Cu thể:

**A. Mở bài: (0.5 điểm)**

- Giới thiệu nhân vật: Ông Hai- người làng Chợ Dầu

- Giới thiệu hoàn cảnh kể chuyện: Ở nơi tản cư, ra phòng thông tin nghe đọc báo thì nghe tin dữ làng theo Tây.

**B. Thân bài: (3 điểm)**

Kể lại diễn biến tâm tạng của nhân vật:

+Khi vừa ở phòng thông tin bước ra, đang phấn chấn về những tin thắng trận, những chiến công, những tấm gương dũng cảm của quân và dân ta thì cái tin dữ đến với ông là cái làng Chợ Dầu theo Tây.

+Lúc nghe người đàn bà tản cư nói cả làng chúng nó Việt gian theo Tây, sững sờ trước cái tin dữ đột ngột như sét đánh ngang tai: Cổ nghẹn ắng hẳn lại, da mặt tê rân rân, lặng đi, tưởng như đến không thở được.

+ Không thể tin làng Chợ Dầu của ông theo Tây theo Việt gian. Một lúc lâu mới rặn ề ề, nuốt một cái gì vướng ở cổ, cất tiếng hỏi, giọng lạc hẳn đi:

- Liệu có thật không hở bác? Hay chỉ lại...”

+ Từ khi bị các tin dữ ấy xâm chiếm tâm trí , nó đã trở thành nỗi ám ảnh khiến ông không thể nào dứt ra được. Về đến nhà, nằm vật ra giường, nhìn lũ con, nước mắt cứ giàn ra. “Chúng nó cũng là trẻ con làng Việt gian đấy ư? Chúng nó cũng bị người ta rẻ rúng hắt hủi đấy ư?”

+ Một mối, chán ngán, tủi nhục, thất vọng và đau đớn, một mối bởi mình là người làng Chợ Dầu, người làng chợ gian bán nước, là kẻ phản bội.

+Nỗi đau đớn xót xa cho con mình biến thành nỗi căm thù sự phản bội. Uất ức quán nắm chặt tay lại mà rít lên: “Chúng bay ăn miếng cơm hay miếng gì vào mồm mà đi làm cái giống Việt gian bán nước để nhục nhã thế này.”

+ Ngồi kiểm điểm từng người trong óc và khẳng định: “Không mà, họ toàn là những người có tinh thần cả mà.”

+ Tâm trạng đêm nghe làng Chợ Dầu theo giặc: tâm trạng càng thêm đau khổ, buồn bã khi nghe bà Hai hỏi: gắt gỏng, trần trọc không sao ngủ được.

+ Suốt ba bốn ngày hôm sau trốn biệt ở trong nhà không dám đi đâu, suốt ngày chỉ quanh quẩn trong cái gian nhà chật chội, nghe ngóng tình hình ở bên ngoài, lúc nào cũng nơm nớp lo sợ người ta bàn tán về cái chuyện làng . Một đám đông tụm lại, vài tiếng nói cười nói xa xa, cũng chột dạ, ngồi ra một góc nhà nín thít “ôi lại cái chuyện ấy rồi.”

+ Khi nghe chủ nhà bảo có lệnh đuổi hết người làng Chợ Dầu không cho ở nữa thì tâm trạng ngày càng bị dồn vào chỗ bế tắc. Rơi vào tình thế tuyệt vọng, đi đâu bây giờ? Biết ở đâu người ta chưa chấp bố con . Thật là tuyệt đường sinh sống, đâu đâu người ta cũng đuổi làng Chợ Dầu như hủi. Mà chính sách cụ Hồ không đuổi thì cũng không có mặt mũi nào đi đến đâu.

+Đã từng nghĩ “Hay là quay về làng?” Nhưng rồi ý nghĩ ấy tan biến ngay. Bởi về làng là theo Tây, bỏ kháng chiến, bỏ cụ Hồ, trở lại làm kiếp nô lệ nhục nhã.

+ Lựa chọn một cách đau đớn nhưng dứt khoát: “Làng thì yêu thật, nhưng làng theo Tây mất rồi thì phải thù.” Tình yêu đất nước đã bao trùm rộng lớn hơn tình yêu làng .

+ Bị lâm vào thế bế tắc và tuyệt vọng, chỉ biết tâm tình và thủ thi với con: muốn con ghi nhớ và khắc sâu: “Nhà ta ở làng Chợ Dầu.”

+ Tấm lòng thủy chung son sắt với Cách mạng, biểu tượng là cụ Hồ cũng như là tinh thần quyết tâm một lòng một dạ kháng chiến.

**C. Kết bài: (0.5 điểm)**

- Cảm nghĩ của người kể chuyện:

+Quê hương không ai có thể dứt bỏ.

+Tình yêu Tổ quốc luôn cháy bỏng trong tim, dù thế nào cũng nhất quyết không phản bội.

**\* Lưu ý:**

- *Trên đây chỉ là một số gợi ý chung. Trong quá trình chấm bài, GV cần căn cứ vào bài làm của HS, thông qua trao đổi ở tổ nhóm chuyên môn để cho điểm một cách linh hoạt, phù hợp với thực tế.*

- *Chú ý bài làm có tính sáng tạo.*

-----Hết-----